Ե. 4171 1904 ՕԳՈՍՏՈՍ 11/24 ՉԱՐԵՇԷՆԹԻՀ 20 նձի սեռեւ 12 ՃԷՄԱԶԻ ԻՎԼԱԹԸՐ 1322 — 11 ԱՂԸՍԹՈՍ 1320

ՄԷՋՄՈՒԱ-Ի-ԱԽԲԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Հաքթատա իկի տեվա եռանի ՉԱՐԵՇԷՆԹԻՀ վէ ՃՈՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ կիւնլերի նեշր օլունուր։

ՆԻՒՍԽԷՍԻ 30 ԲԱԲԱ

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلی تقسیم جاده‌سی نومرو ٦٥

ԱՊՕՆԷ ԳԻՅԱԹԼԱՐԸ. = Իսթանպոլ իչին սէնէլիկի 60 ղր., = 6 այլըղը 35. = Թաշրա իչին սէնէլիկի 85 = 6 Այլըղը 45 ղր. տբր։ = Մէմալիքի լճնէպիէ իչին սէնէլիկի 20 ֆր. տբր։ = Բօսֆոռ իւճրէթի պիղէ այիտարը։ = 15 կիւնլիւք նիւսխէսի 60 բարա տբր։ = ԻԼԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = 1ինճի սահիֆէյին սբրասը 5, 2ռճի վէ 3իւռնճիւ սահիֆէյերին հէր սբրասը 3, վէ 4իւռնճիւ սահիֆէյին պէհէր սբրասը 1 ղր. տուր։ = Զօգ տէֆա սէրճ իտիլէճէք իլանաթ իչին այրըճա բաղարլըգ օլունուր։

Ղազէթայա միւթէալլիգ խուսուսաթ իչին ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆՆ միւրաճաաթ օլունա։ = Իտարէխանէ՝ Պէյօղլունտա Ճատտէի քէպիրտէ Ն. 65։

ՄԷՔԹԷՊԼԷՐ ԱՋԸԼԸԵՕՐ

ՎԻԷՆՆԱ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՄԷԲԹԷՊԻ

Իքի այ թաթիլտէն սոնրա, մէքթէպ իտարէլէրի, օն այլըգ եօրկունլուգլարընը կէչիրիպ, եէնի տէվրէ իչին եէնի գուվվէթ քէսպ իմմիշ օլան չակիրտանը, թէքբար, մէրքէզի թալիմ ու թէրպիէ օլան տարէլէրինտէ թօբլամագ իւզրէ, չիմտիտէն թէտարիքեաթտա պուլունուեօրլար։ Պիր զէմանլար, հէման ումում մէքթէպլէր, չակիրտանա բէք սաթի թալիմ ու թէրպիյէ վէրիպ, վէ լիսանը մատէրզատըյա տիկէր պազը մալիւմաթ էօյրէթիլմէքլէ իքթիֆա իտիլիպ, եիւքսէք իլմէր վէ տէրսլէր՝ ճէմիյէթի իճթիմայիյէնին զաեէթ միւսթէսնա սընըֆլարը էվլատընա մախսուս օլտուղը, վէ պունլար իչին անճագ պազը մէքթէպլէր մէվճուտ պուլունտուղը հալտէ, պու կիւն իսէ, հէր սընըֆ էհալի իչին թալիմ ու թէրպիյէյի միւքէմմէլէնին վէ իւլում ու մալիւմաթը մուհիմմէնին լիւզումը՝ գապիլ ինքեար ու բէտտ օլմատըղընտան, ալէյհումում մէքթէպլէրիմիզին՝ իսթիեաճաթը զէմանա մուվաֆֆըգ պիր տէրէճէյի ուլէատ պուլունտուրուլմասը զարուրի հիւքմիւնիւ ալմըշ տբր։ Վագթիյլէ, պիր աղ թիւրքճէ, պիր աղ էրմէնիճէ, պիր աղ օղուսագ եաղմագ, պիր միպտարտա հիսապա ալնա օլմագ՝ բէք չօգլար իչին քեաֆի կէօրիւնիւր իմիշ, վէ էկէրչի պիր աղ ֆրանսըզճա տա թահսիլ իտիլմի՞ մի, վագթըն էն ալիմ, էն ֆէթին ատէմլէրի սըրասընտա թութուլուր իմիշ։ Լաքին պու կիւն եաւէնընզ օ գատար իլմի, մալիւմաթը օլան՝ զէմանընն ատէթա նատանը ատա օլունուեօր. ճէմիյէթի իճթիմայիյէտէ վէ մէնսուպ օլտուղը միլլէթտէ մուհիմմ պիր մէվգի սահիպի օլամաեօր։ Պու կիւն, վագթըն ատէմի օլապիլմէք, ճէմիյէթտէ, միլլէթի տախիլինտէ օլտուգճա պիր մէվզի թութապիլմէք, վէ միւսթագպէլէն թէրագզը վէ թէմէյիւղէ իւմիտվար օլապիլմէք իչին, հէր հալտէ, գավմիյէթ նօգթաի նազարըյլա, հէր քէսին, լիսանը մատէրզատընը, վէ թապիիյէթլէրիյլէ միւֆթէխիր օլտուղումուզ վէ տէրուենինտէ եաշաեըպ բէրվէրտէ պուլունտուղումըզ վէ հէր սըրատա վէ հէր վէսիլէի մուհիմմէտէ իհթիեաճը չէտիանի հիսա իթտիկիմիզ վէ բայէլայն կէօրսիկիւմիւզ լիսանը լէթաֆէթրէսանը թիւրքիյի, վէ մէմլէքէթիմիզտէ աչըլմըշ օլան պիւյիւք պիւյիւք իտարէխանէլէրտէ, մուհիմմ միւէսսէսէլէրտէ, ալէմը թիճարէթ վէ սէնայիտէ մուհիմմ պիր մէմուրիյէթէ թայեին օլունապիլմէք իչին, ֆրանսըզ, Ալման վէ Ինկիլիզ լիսանլարընը էօյրէնմէք, եաղմագ օգուսայը, հաթթա թէքիլլիմիւնիւ պիլմէք, վէ պունլարտան պաշգա իւլում վէ մալիւմաթը մուհիմմէյի լաեըգըյլա թահսիլ իթմէք՝ օլմաեընա օլմազ կիպի էհէմմ վէ էլզէմ տիր։

Պուրալարը մալիւմ օլտուղու իչին, մէքթէպլէրիմիզ օն օն պէշ եիրմի սէնէլէրտէն պէրի հէման ումումիյէթլէ մունտազամ պիր հալէ գօնուլմուշ, վէ մէքթէպ իտարէլէրի թարաքընտան վագթըն իհթիեաճընա կէօրէ միւքէմմէլ բրօկրամլարթանզիմ իտիլմիշ օլուպ, պու մէքթէպլէրտէն չէգան չակիրտան, իքմալը իւլում վէ մալիւմաթ իլէ, մէքթէպտէն չէգաբզլարընտա, իսթիտատ վէ գապիլիյէթլէրի նիսպէթինտէ, մէմուրիյէթ սահիպի օլապիլմէքտէ եախսա թիճարէթ եա սէնայի ալէմինէ կիրէպիլմէքտէ տիրլեր։

Իչթէ, մէմլէքէթիմիզ վէ միլլէթիմիզ մունթազամ վէ միւքէմմէլ մէքթէպլէրի սըրասընտա պիրինճի մէվգիյի հաիզ օլանլարտան պիրի տէ, պիր գաչ տէֆա տըր քիւչատ իլանընը տէրճ իմմէքտէ օլտուղումուզ Բանկալթիտէ, վագըՎիէննա Մխիթարեան միւհիթրէմ բահիպլէրինին թահթը իտարէսինտէ պուլունան մէքթէպ տիր քի, միւքէմմէլիյէթի վէ ինթիզամըյա քէսպի չէօհրէթ իյլէմիշ տիր։ Խուսուսիյլէ օն սէնէլէրտէ կէրէք լիսանը Թիւրքիյի վէ կէրէք բրօկրամընտա մուհարբէր օլան Ֆըրանսըզ, Ալման վէ Ինկիլիզ լիսանլարընը, հէմ նազարիեաթ, հէմ տէ բրաթիգ ճիհէթլէրիյլէ էօյրէթմէսի վէ իւլում վէ մալիւմաթը մուհիմմէ վէ միւխթէլիֆէյի լաեըգըյլա թահսիլ իթտիրմէսի սայէսինտէ, մէքթէպի մէզքիւրտէն, վագթըն ատէմի տինէպլիճէք էվսաֆ ու խասաիլ իլէ մութթասըֆ զէվաթ եէթիշմէքտէ, վէ պունլարընը, միլք ու միլլէթէ եարար քիմսէլէր օլարագ, չէհրիմիզին էն մուհիմ իտարէխանէլէրինտէ վէ թիճարէթխանէլէրինտէ չայեանը էհէմմիյէթ մէմուրիյէթլէր վէ մէվգիլեր իսթիհսալ իթմէսի՝ իչպու մէքթէպլին հագզգէթէն, ճիատէն չէրէֆ ու իթիպարընը թէչքիլ իթմէքտէ տիր։ Տօղրուեու սէօյլէմէք իչին, Մխիթարեանլարընն, մէքթէպ իտարէլէրինճէ պուենճա սէնէլէրտէն պէրու իքթիսատ իթտիքլէրի թէճրիպէ վէ մէլէքէտէն, իչպու նէթիճէյի պէքլէմէք թապիի օլմասընա պէրապէր, էվլատ սահիպի օլան էպէվէյնին տախի, միւմանիէյիւմ միւհթէրէմ բուհանիլէրին հիւսնի իտարէսինի թագտիր իթմէլէրի՝ պաշգաճա չայեանը մէմնունիյէթ տիր, զիրա պու թագտիր սայէսինտէ տիր քի, Բանկալթի Վիէննա Մխիթարեան մէքթէպի չակիրտանը սէնէտէն սէնէյէ արթմըշ, վէ մէքթէպ ճիհէթինէ սօնրատան պիր գըսըմ տահա իլավէ իտիլմիշ օլմասընա բաղմէն, եէնէ մէքթէպին վիւսաթը, մէվճուտ օլան վէ եէնիտէն միւրաճաաթ իտէն չակիրտանը իսթիյապէ զայրը քեաֆի կէօրիւնմէկէ պաշլամըշ տբր։

Ֆիլվագը շուրասը տա իթիրաֆ օլունմագ կէրէք տիր քի, Բանկալթինին էն կիւզել վէ հավատար մէվգիինտէ ինչա իտիլմիշ օլան վէ վասի վէ միւզէյէնէն պիր պողչէ ալուունինտէ, հէր տիւրլիւ չէրաֆէթ հըզմէ իւս սըհհէյի չամիլ պիր թարզտա պուլընան Վիէննա Մխիթարեան մէքթէպի իտարէսի՝ եէթիշտիրմէքտէ օլտուղը միւսթայիտ վէ միւզթէտիր շակիրտան իւղէրինտէ բէյտէրանի պիր նէզարէթ իճրա իթմէք, մէքթէպին բրօկրամընը հէր սուրէթլէ իհթիյաճաթը զարուրիյէյ մութապրգ պուլունաբիլմագ, վէ պիլխասսա հէր շակիրտի՝ իսթիտատ վէ գապիլիյէթինէ կէօրէ թալիմ վէ թէտրիս իթտիքատէն պաշգա, նազարիեաթ վէ ֆիլիլեաթ ալէմլէրինէ տէ անլէրի թէրպիյէ իտէրէք, մէքթէպտէն չէգմալարը ազը պինտէ, ազ չօգ մուհիմմ պիր մէմուրիյէթ վէ վաղիֆէյէ հազըրլամագ իստուսուրընսա իպրազ իթտիկի ֆէվգէլատէ սայ ու ղայրէթ սայէսինտէ, էվլատլարընը իչպու մէքթէպ կէօնտէրէն կէրէք ումում միլլէթիմիզ էֆքարընդն վէ կէրէք իչպու մէքթէպ տէվամ իտէն պաղը էճնէպի շակիրտան էպէվէյնէրինին թագտիր վէ թահսինլէրի հագգընա գազանմագտա տըր։ Սահիհ տիր քի, պու մէքթէպ 48 սէնէտէն պէրու մունթազամէն տէվամ իթտիկի հալտէ, էօյլէ գավի էսասլարընէ գուրուլմըշ տըր քի, իտարէսի հէր քիմլէր եէտինտէ օլսա, ինթիզամընա խալէլ կէլմէեէճէկի տէրքեար տըր, ֆագաթ միւտիրը լահըգզը Մէնէվիշեան Հ. Գաբրիէլ Ծ. Վ. կիպի մէքթէպճէ իշլէրէ վուզուֆը թամամը վէ միւթէաչա թէճրիպէլէրի պուլունան պիր միւտիրը զայեուր վէ ֆէտաքեարընն վիճուսի վէ նէզարէթի տէ՝ մէզքիւր ինթիզամա վէ թէրագզըյա պիր գաթ տահա թէէմինաթ օլտուղը ինքեար օլունամաեաճաղընտան, միւմանիէյէնին պու մէմուրիյէթինտէն իսթիֆա իտէրէք, Վիէննայա կիսէճէկի հագգընտա չըգան չայեանընն թէքզիպ իտիլմէսի պաշգաճա չայեանը մէմնունիյէթ տիր։

ՄՕՆՍԷՆԵՕՐ ՊՕՆԷԹԻՆԻՆ

ՃԷՆԱԶԷ ԱԼԱՑԸ

Վուզուի վէֆաթընը եաղտըղըմըզ Բաբա հաղրէթլէրինին Տէրիսաատէթ վէքիլի Մօնս. Պօնէթինին ճէնազէ ալայը՝ քազար իրթէսի կիւնիւ զաեէթ մութանթան վէ քէնտի մագամ ու սըֆաթընա լաեըգ պիր սուրէթտէ իճրա իտիլմիշ տիր։

Վէֆաթընը միւթէագզպ ճիրմի պահարլաթըլարագ, քիլիսէ էպիսքոսի կէյնտիրիլմիշ, վէ պիր միւտատէթ քէնտի եաթագ օտասընտա գալտըգտան սօնրա, Բանկալթիտէ վագը Վէքեալէթխանէնին ալթ գաթընտա, «չարէլ արտանթ» հալինէ գօնմուշ օլան պիր տահրէյի մախսուսէյէ էնտիրիլիպ, օրատա գալտըղը միւտատէթճէ, գաթօլիք օլան վէ օլմաեան պիր չօգ էհալի զիեարէթէ կէլմիշլեր տիր։

Միւշարիլէյհին վէֆաթը՝ Ֆրանսա սէֆարէթի միւսթէշարընա պա թէլէկրաֆ թէպլիղ իտիլմէքլէ, ատրհալ միւշարիլէյհ վասըթասըյլա Մապէյնի Հիւմաեունա վէ Պապը Ալիյէ իշարը մալիւմաթ իտիլտիկի կիպի, Բաթրիգխանէլէրէ վէ սաիր իճապ իտէն մահէլլէրէ տէ պիլտիրիլմիշ տիր։

Ֆրանսա սէֆարէթի իլէ տիկէր Ֆրանսըզ միւէսսիսաթը ըէմիէսի, ալէամէթի մաթէմ օլարագ, պայրագլարընը եարը չէքտիքլէրի կիպի, Բաբալըգ Վէքեալէթինին իգամէթկեահը գաբուսընտա տախի Բաբալըգ պանտիէրասը եարը չէքիլմիշ տիր։

Վէֆաթ խապէրինին ալընմասը իւզէրինէ, հէր թարաֆտան, էղճիւմէ Սատրազամ հազրէթլէրի, մէմուրիյն վէ բիճալը Օսմանիէտէն պիր խայլի զէվաթ, Ավստրիա, Իթալիա, Ռուսիա, Իսպանիա, Ֆիլէմէնք, Պէլճիգա, Եունան սէֆիրլերի, Ալմանիա մասլահաթկիւզարը, Պուլկար գաբու քէթխիւտասը, Էրմէնի բաթրիկի, Պուլկար էկզարգը վէ սաիրէ թարաֆընտան մէմուրը մախսուս կէօնտէրիլէրէք, եախսա թէլէկրաֆ եա գարթ վիզիթ իլէ Բաբալըգ Վէքեալէթի վէքիլի Մօնս. Պօրկոմանէրօեա պէեանը թաազիյէթ վէ թէէսսիֆ օլունմուշ տըր։

Ճէնազէ ալայընին Սէնթ-Էսբրի քիլիսէսինտէ իճրասը մուզարրէր օլմազլէ, քիլիսէնին օրթասընտա զաեէթ միւքէլլէֆ պիր գաթաֆալգ եաբըլմըշ, քիլիսէնին սիւթունլարը վէ հավիզէլէրի սիեահ էօրթիւլէր վէ թիւլլեր իլէ հըֆզ իտիլմիշ, վէ բուէսսայի բուհանիյէ իլէ սիֆէրաեա, բիճալը Օսմանիէեէ, վէ սաիր զէվաթա մախսուս եէրլեր հազըրլանմըշ տըր։

Վագթը մուայեէնտէ, ճէնազէ, միւքէմմէլ պիր թապութ իչինտէ օլաեընը վէ եիւզիւ աչըգ պուլունտուղը հալտէ, Վէքեալէթխանէտէն չըգարըլըպ, օ սապանը Տէրիսաատէթէ կէլմիշ օլան Պուլկար գաթօլիք եպիսկոպոսը Մօնս. Մէնինին բիեաստէթի ալթընտա ալայը բուհանի հարէքէթ իթմիշ, վէ էօնտէն սէֆարաթ գավասարը իլէ խըրվաթլար, իքի եանտան բօլիսլէր եիւրիւտիքլէրի վէ Մօնս. Պորկոմանէրօ իլէ չէհրիմիզտէ պուլունան օն տէօրթ նէֆէր Արք. վէ Եպիսկոպոսլարը-մըզ, քիրիսէ էպիսքոսլէրինի կիյինմիշ օլարագ, քէշտիրիք տիկէր Շարգ-գաթօլիք ճէմաաթլարը բուէսսայի բուհանիէսի, Լաթին-գաթօլիք քիլիսէլէրի Մեծաւորարը, Ֆրէրլեր, վէ սաիր բուհանիլէր, պունլարատան՝ սօնրա Մօնս. Մէնինի, վէ արգատան իքի թարաֆընտա թօրչլար թութուլուշ օլան Ֆրէրլեր վէ Լաթին բուհանիլերի օլտուղու հալտէ, աչըգ ճէնազէ թապութը կիթմէքտէ, վէ ճումա իրթէսի նիւսխէսիմզտէ զիքր իթտիկիմիզ Մօնս. Պօնէթինին միւթէատտիտ նիշանլարընը համիլ զաթիֆէ եասընը տախի, քէնտի սատրգ պէնտէսի օլան պիր Խըրվաթ թարաֆընտան կէօթիւրիլմէքտէ պուլունմուշ տըր։

Կէչիլէն սօզագ վէ Բանկալթի ճատաէսի՝ իգտիհամըն ֆէվգէլատէ օլմասընտան տար կէլմիշ, վէ էվլէրին բէնէիրէլէրի տէ իսրնճախընճ տօլու պուլունմուշ, վէ պազը էվլէրտէն, պու ալայըն ֆօթօկրաֆ թասվիրի ալընմըշ տըր։

Պէօյլճէ սուրէթի մունթազամատա Սէնթ Էսբրի քիլիսէսինէ կիրիլիպ, թապութ՝ էթրաֆընտա միւթէատտիտ մումլար եաղըլմըշ օլան գաթաֆալգ իւզէրինէ գօնուլմուշ տըր։

Սիֆէրա վէ բիճալը Օսմանիէ էվվէլճէ քիլիսէեէ կէլմիշ օլտուգլարընտան, եէրլէրինէ պուլունմըշլար տըր։ Շեօյլէ քի Աւագ խորանը էօնիւնտէ սաղ թարաֆը՝ բէսմի իւնիֆորմալարընը կիյինմիշ ։

լան Ֆրանսոյ մասլահաթ կիւզարը իւէ սէֆարէթ պաշ թէրճէմանը, պիրինճի քեարիպի, տիկէր մէմուրլարը, ժէն. գենասօ։ իւէ գենասլաթենը տիկէր մէմուրլարը, վէ Վոթուր իւէ Մուէթ սէֆինէլէրի գոմանտան վէ զապիթանը, վէ սոլ թարաֆը՝ ճանիպը սալթանաթը Սէնիէտէն կէնտէրիլմիշ օլան Օրման, մատէն նազըրը Սէլիմ Մէշհամէ բաշա, Խարիճիէ միւսթէշարը Նաում բաշա հազարաթը, քէզալիք իւնիֆորմալը օլարագ Ավսթրիա, Ինկիլթէրրա, Իթալիա, Պէլճիգա սէֆիրլէրի իւէ սէֆարէթլէրինին էրքեանը մէմուրինի, մայէթ սէֆինէլէրի գոմանտան վէ զապիթանը, Ալմանիա, Իսբանիա, Ռուսիա սէֆարէթլէրինին միւսթէշար, թէրճէման, թաշէ կիպի մէմուրլարը վէ Պուլկար գարու քէթխիւտասը իշղալ իթմիշէր տիր։

Պիր միւֆրիզէ Ֆրանսոյ ասաքիրի պահրիեսի, քիլիսէտէ, գաթաֆալզը էօնիւնտէ պէրաի իհթիրամ իքի սըրա իւզէրինտէ տիզիլմիշէր տիր։

Դաստա միլէլի միւխթէլիֆէ ռուսսաի ռուհանիէսի եանլարընտա գաթօլիք ճէմաաթլարը ռուհանիլէրի տուրմուշլար տըր։

Քիլէսէտէ տուրաճագ եէր օլմաբը, հէր թարաֆ, վերնատունլար, խընճախընճ տօլմուշ, վէ պու իզտիհամ իշինտէ Լաթին գաթօլիք մէքթէպլէրի էրքէք վէ գըզ շակիրտանընտան չօգլար՝ միւահիր վէ միւտիրէլէրիլէ հազըր պուլունմըշլար, վէ քէք չօգ էհալի՝ քիլիսէնին հավլիսինտէ տուրմաեա մէճպուր օլմուշ տըր։

Միւզիգա իւէ իճրա իտիլէն քիլիսէ թէղանիեաթը՝ Սէնթ Անթուան քիլիսէսի հէյեէթի թէղանիեսի թարաֆընտան չայեանը հայրէթ սուրէթտէ իճրա իտիլմիշ տիր։

Արճակում տուասը՝ 4 ծէս իւէ, եանի լաթին ծէսիյէ Մօնս. Մէնինի թարաֆընտան, էրմէնի ծէսիյէ Կ-Բաթրիգ Վէքիլի Արհ. Աւետիս Արք. Արփիարեան թարաֆընտան, Ռումիլիքիթ ծէսիյէ Մօնս. Շէրէյմ թարաֆընտան վէ Քիլանի ծէսիյէ Մօնս. Ղարիպ թարաֆընտան օղունմուշ, վէ խիթամը այինտէ թապութ՝ գաթաֆալզը էօնիւնէ էնտիրիլիպ, հուզզար՝ սոն ատֆա եանընտան կէչտիքտէն, վէ հէման էքսէրիսի էլինի վէ եիւզիւկիւնիւ էօքտիւքտէն սոնրա, մահզունէն վէ միւքէտտէրէն ավելի իթմիշլէր տիր։

Բազար իրթէսի ագշամը թապութ՝ քիլիսէնին ալթընտա վազը մագպէրէի մախսուսէսինէ էնտիրիլմիշ տիր։

*** Մօնս. Պոնէթթինին վէֆաթը Բօմաեա պա թէլէկրաֆ պիլտիրիլմէսի իւզէրինէ, Վաթիգանըն խարիճիէ նազըրը զարտինալ Մէրի տէլ Վալ թարաֆընտան ատթիէքի ճէվապը թէլէկրաֆի ալընմըշ տըր։

Բօմա, 21 օգոստ.

Բաբա հազրէթլէրի՝ չայեանը հիւրմէթ Մօնս. Պոնէթթինին վէֆաթընը խապէր ալմագլա, ֆէվգէլատէ իշղարը թէէսսիֆ վէ քէտէր իյէմիշ տիր։

Գարա. Մէրի Տէլ Վալ

*** Միւթէվէֆգանըն թանզիմ իթմիշ օլտուշը վասիեէթնամէ՝ տիւն Ֆրանսա գոնսոլաթօսընտա աչըլմըշ տըր։

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԸՆ ՊՕՐՃՈՒ

«Մանզումէի էֆքեար» զազէթասը, 959 Ն·ը Նիւսխէսինտէ, Կաթողիկոսարանըմըզըն պօրճընա տաիր պիր ֆըգրա եազմըշ տըր քի, հագըգէթի հալէ թէէմամիյէ մուղայիր օլտուզընտան, թէքզիպինէ լիւզում կէօրիւլմիւշ տիւր։

Վագաա Կաթողիկոսարան՝ հէր եազըլանա ճէվապ վէրմէեէ մէճպուր տէյիլ տիր, ֆագաթ պիր թագըմ նէյզրիեաթի զայրը սահիհէ, զիհինէրի թէշվիշէ սէպէպ օլապիլէճէկինտէն, հագըգէթի հալին անլաշըլմասը մագսէտիյէ, ալտրդըմըզ մալիւմաթը մէվսուգէյի զիյրտէ տէրճ ու պէեան իտէրիզ։

«Մանզումէ», Աղարեան Կ-Բաթրիկին վէֆաթը թարիխինէ գատար(1899)Կ-Բաթրիգխանէնին 12,000 լիրա պօրճու օլտուզունը վէ պու պօրճուն 5600 լիրասընը Կ-Բաթրիգ Վէքիլի Արհ. Աւետիս Արքեպ. Արփիարեանընը՝ Աղարեան Կ-Բաթրիկին վէֆաթընտան Կ-Բաթրիգ Էմմանուէլեանընն ինթիխապը զէմանընա գատար իթմիշ իտուկինի, ֆագաթ պու ինթիխապտան սոնրա գացա աչըլմըշընտա, 1600 լիրա պուլունտուղունտան, Արհ. Արփիարեան Արքեպիկոպոսընն հիասպընա մահսուպ իտիլէրէք, պու սուրէթլէ միւշարիլէյհին պօրճու 4000 լիրաեա էնտիկինի, վէ Կ-Բաթրիգ Էմմանուէլեանընն վէֆաթը թարիխինտէ, մահզա միւշարիլէյհին հիսանի իտարէսի վէ պօրճ վէրմէք խուսուսընտաքի զայրէթի սայէսինտէ, մէզքիւր պօրճուն 7000 օսմանը լիրասընա թէնէզզիւլ իթմիշ օլտուզընը եազմըշ տըր։

Էվվէլ Էմիրտէ մալիւմ օլմագ կէրէք տիր քի, պիզտէ, Կաթողիկոսարան վէ Բաթրիգխանէ տիմէքլէ, վագաա էսասէն պիր, ֆագաթ մուամէլաթճա այրը այրը իտարէլէր օլուպ, պիր գաչ սէնէտէն պէրի զազէթալարտա վէ նատ պէյնինտէ վէսիլէի պահս վէ միւքեալէմէ օլան պօրճ տախի, ըէֆիգիմիզին եազտըզը կիպի, Բաթրիգխանէ պօրճու տէյիլ, իլա Կաթողիկոսարան եախօտ Աթոռ պօրճու տըր։

Պու պօրճ իսէ, չու եօլտա թէրաքքիւմ իթմիշ տիր. 1880 հոկտ·ինտէ Կ-Բաթրիգ ՀասունԱթոռանէքիլտիկինտէ, 7513 լիրա պօրճ պրագմըշ տըր քի, պու պօրճ, միւշարիլէյհին պիր թագըմ պինալար վէ սարէ ինչա իթթիրմէսինտէն նէշէթ իթմիշ տիր։ Հասուն էֆ·նին խալէֆի Աղարեան Կ-Բաթրիկին 1899 ապրիլ 19ընտա վէֆաթընտա, պօրճուն միգտարը 7713 լիրատան իպարէթ պուլունմուշ տըր քի, Պէյօղլունտա Մայրապետանոց վէ Թէքէպաշընտա ՕՄՀԼ Պրնթոլ վէ սարէ հէրկի միւքէլլէֆ պինալարընն ինչաաթընա մուվաֆագ օլտուզընը նազարը տիգգաթա ալընտըզը հալտէ, Աղարեան Կ-Բաթրիգ իշին, Աթոռը պօրճու պրագմըշ տըր ատնիլէմէզ. պիլաքիս Աթոռը մուհիմմ վարիտաթա մալիք իթմիշ տիր տէնիլմէք ճայիզ տիր։

Աղարեան էֆ·նին վէֆաթընտան 1901 ապրիլ 30ա գատար թէքմիլ պօրճուն միգտարը 9025 լիրայա պալիզ օլմուշ օլտուզը՝ ավամտան պիր մուհասիպի միւզթէտիրին հիսապլարը թահգըգ վէ թէտգիգ իթմէսի, վէ Կ-Բաթրիգ Վէքիլի Արհ. Աւետիս Արք. Արփիարեանընը թահթը րիեասէթինտէ էրզապը իգթիտար վէ իխթիսասան միւրէքքէպ օլարագ, օ թարիխտէ թէչքիլ գըլընան պիր գոմիսիոնը մուամէլաթ վէ հիսապաթը վագըայը թատտիգ իյէմէսի իլէ թէպէյհուն իթմիշ տիր։ Տիմէք օլուր քի, Աղարեան Կ-Բաթրիկին պըրագտըզը 7713 լիրայա եալընըզ 1312 լիրա զամմ օլունմուշ օլուեօր քի, պուտա, իքի սէնէ զարֆընտա Կաթողիկոսարանճա իտիլէն մէսարիֆէ, էզճումէ եէնի Կ-Բաթրիկին ինթիխապը միւնասիպէթիյէ Սինոդըն իճթիհատը, Եէնիքէօյ քիլիսէսինին թամիրաթը, պաղը Աթոռ քիլիսէլէրինին իհթիեաճաթը վէ տահա սաիր լէվազիմի միւպրիմէյէ հասը օլունմուշ օլմասըյլա, քիմսէյնին պիր չէյ տիմէյէ հագգը օլմագ։ Զաթէն գոմիսիոնը մէզքիւրտէ պու խուսուս թէմամիյէ թատտիգ օլունմուշ տըր։

Շու հալտէ Արհ. Արփիարեան Արքեպիսկոպոսընն կիւեա 5600 եախօտ 4000 լիրա պօրճ իթմիշ օլտուզը սէօղիւ, քիւլլիէն պիտալ ու էսաս տըր։

Ասըլ պօրճ մատէսինէ կէլինճէ, Հասուն վէ Աղարեան Կ-Բաթրիգլէրին զէմանընան գալմըշ օլմասըյլա պէրապէր, պու իքի միւհթէրէմ բէյսի ռուհանիլէրիմիզին Աթոռը վէ պինալարին Երմէնի-գաթօլիք ճէմաաթը Կ-Բաթրիգլիկինի պիր թագըմ միւքէլլէֆ էպնիէյէ, միւէսսիսաթը տինիէ, իլմիէ, խայրիէ վէ սարէյէ վէ կէօնակէօն մէնապիի վարիսաթա միւթէսարրըֆ իթթիքլէրի վիճանէն վէ ճիտէն նազարը տիգգաթա ալընարը թազարիտէ, Աթոռա պօրճ եէրինէ իրատ պրագմըշլար տըր տիմէք՝ ասըլ հազըգէթ տիր։ — Աղարեան վէ Էմմանուէլեան Կ-Բաթրիգլէրին վէֆաթընտան սոնրա Կ-Բաթրիգլիգ մագամը միւնհէլ գալտրը ըրատա, Արհ. Արփիարեան Արքեպիսկ·ըն իճրաի վէքեալէթի զէմանընա կէլինճէ, պու պապէ միւշարիլէյհ, Կ-Բաթրիգխանէնին հէր ճիհէթլէ հիւսնի իտարէսի իչին էլտէն կէլէնի եարմըշ օլտուզը, էզճիւմլէ Էմմանուէլեան Կ-Բաթրիկին վէֆաթընը իրթէսի կիւնիւ Կաթողիկոսարան հիսապլարընը միհվէրի մաթլուպտա ճէրէեանը իչին պիր մուհասիպի միւգթէտիր թայինին իթթիկի կիպի, քէնտի բիեասէթի ալթընտա հիսապաթա վէ մուամէլաթա վագրի բուհրան վէ ավամտան միւրէքքէպ պիր միւխթէլիֆ գոմիսիոն տախի թէչքիլ իտէրէք, պու սուրէթլէ իտարէի ումուր իյէտիկի, վէ պու գոմիսիոնտա թանզիմ իտիլէն Կաթողիկոսարանընն վազիյէթի մալիյէսի վէ Կ-Բաթէրգլիկին միւնհէլ զէմանընտա ճէրէեան իտէն ատվալ, միւշարիլէյհ Կ-Բաթրիգ վէքիլի թարաֆընտան, պու տէֆա ինթիխապ իչին Տէրսաատէթ կէլէն Արհ. Արք. վէ Եպիսկոպոսլարա թագտիմ իտիլմէսիյէ, ճիւմլէսինին մէմնունիէթինի մուճիպ օլմուշ, խըտէմանը վագըտընտան սոլայը Արհ. Աւետիս Արքեպիսկոպոս Արփիարեանա իշղարը թէչէքքիւրան իտիլմիշ օլուպ, վէ պինապէրին բէֆիգիմիզին, քիմ պիլիր նէ՞ կիպի մէնպալէրաէն ալարագ նէյզր իթթիկի մուխիլի հայսիյէթ վէ մուզարիլի հագգգէթ մալիմանը մէզքիւրէնին, միւշարիլէյհ հագգընտա զէրրէ գատար էհէմմիյէթի օլմահաճագը տէրքեար տըր։

Կ-ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Էրեէվ չէհրիմիզէ պուլունան Արհ. Արք. վէ Եպիսկոպոսլար, Կաթողիկոսարանտա, Կ-Բաթրիգ բիւթպ Սապպաղեան էֆ. հազրէթլէրինին թահթը րիեասէթինտէ արա սրրա ազաը իճթիմա իտէրէք, Կ-Բաթրիգլիկին վէ Թեմլէրին ումուր վէ մուամէլաթընը ինթիզամ վէ հիւսնի իտարէսինէ վէ պիլ խասսա ահվալը մալիէնին պիր հալը մութազամա վազընա տաիր իճրաի միւզաքէրաճ իթմէքտէ, վէ իթթիխաղը թէտապիր իլէ մէշղուլ օլմագտա օլտուգլարը խապէր ալընմըշ տըր։

*** Կ-Բաթրիգ Վէքիլի Արհ. Աւետիս Արք. Արփիարեան իլէ Կաթողիկոսարան պաշ քեաթիպի Գեր. Գէորգ Գերպէ. Թէրզիպաշեան՝ տիւն Թարապիատա Իթալիա սէֆարէթխանէի սէյիֆսինէ կիտէրէք, սէֆիրի ճէտիտա Մարքէզ Իմբէրիալիէ, Կ-Բաթրիգ բիւթպ. Սապպաղեան էֆ. հազրէթլէրի Թարաֆընտան բէտմը թէպրիքի էյֆա իթմիշլէր տիր։

*** Բազար իրթէսի կիւնիւ միւթէվէֆա Մօնս. Պոնէթթինին ճէնազէ ալայընտա, չէհրիմիզէ պուլունան քեաֆիլի Արհ. Արքեպիսկոպոս վէ Եպիսկոպոսլարը՝ միւշարիլէյհին սրֆաթընա հիւրմէթէն վէ Կ-Բաթրիգ բիւթպ. Սապպաղեան էֆ. հազրէթլէրինէ վէքեալէթէն հազրը պուլունմալարը հիւսնի թէէսիր իթմիշ տիր։ Միւշարիլէյհիւմ, Շարգ վէ տահա տօղրուսը Հայ. քիլիսէսինէ մախսուս բարլագ էլպիսէլէրի իլէ, իշպու ալայը բուհանիյէ պաշգա պիր ըէվնագ վէրմիշլէր տիր։

Հէր նէ գատար պաղը զազէթալար՝ Կ-Բաթրիգ բիւթպ. էֆ. հազրէթլէրինին տախի պիզզաթ պու ալայտա հազրը պուլունտուղընը եազմըշլար իսէ տէ, միւշարիլէյհ հազրէթլէրի հազրը պուլունմամըշ տըր։

*** Երմէնի բաթրիկի բիւթպ. Օրմանեան էֆ. հազրէթլէրի Թարաֆընտան, բաթրիգ վէքիլի Գեր. Ճէվահիրճեան Գաբրիէլ Եպիսկ՝ Բաթրիգխանէ գաբու քէհեասը իւէ պերիլիքտէ, միւթէվէֆա Մօնս. Պոնէթթինին ճէնազէ ալայընտա հազըր պուլունմուշլար, վէ խիթամը այինտէ Արքեպիսկոպոսարանա կիտէրէք, Մօնս. Պօրկոմանէրոյա պէեանը թաազիյէթ իյլէմիշլէր տիր։

*** Սինոդ մէճլիսինտէ քիթապէթի վազիֆէսինի իյֆա իթմէք իւզրէ Տէրսաատէթէ տավէթ իտիլէն Զմմառ մանասթըրը Մեծաւորը Գեր. Անդրէաս Գերպէ. Ազնքսանդրեան, եարդն սէմթը մէմուրյէթինէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարքէթ իտէճէք տիր։ Միւսաիլէյհ, Իսթանպոլա կէճ մուվասլէթի սէպէպիյլէ մէճլիսի մէզքիւր քիթապէթինի իյֆա իտէմմիշ իսէ տէ, Զըմմառ թարիգաթընա այիտ պազը խուսուսաթը պուրաճա թէվվիյէսիյլէ մէյղուլ օլմուշ, վէ իշպու վէսիլէ իլէ հէնի Կ-Բաթրիգ բիւթպ. Սապպաղեան էֆ. հազրէթլէրինէ, քէնտի վէ թարիգաթը նամընա արզը թէպրիքեաթ վէ ուսպուտիյէթ իթմէքլէ, պաղդաճա պիր վազիֆէի մուհիմմէ իյֆա իյլէմիշտիր։

ԹԱՐԻՔԻ

ՐՈՒՍԻԱ ՎԷ ՃԱՐՕՆԻԱ ՄՈՒՀԱՐԷԲԷՊԼԻ. — Մուհարէպէնինանֆալի հագզընտա եէնի վէ մուհիմմ պիր խապէր եօգտուր։ Հալը հալըը չունտան իպարէթ տիր։ Դուրօքաթքին՝ Մուզաէնէ տօղրու չէքիլեօր, վէ Բօրթ Արթիւր՝ էլան մուզաէվէթ իտիեօր։ Անճագ այընան սոն խապէրլէրտէն՝ չէհրը մէզքիւրը կիւնէրի արթըզ տայլըմըշ օլտուգը անլաշըլմագտա տըր։ Ժէն. Շիթօսէլ՝ գալէյի զուրթարմագ իչին տէյիլ, իլա Ռուսիանըն նամուսը ասքէրիսինի գուրթարմագ իչին, պիւթիւն ճահանը իճրա իտէեօր։ Մարէշալ Օեամանը, Ճաքոն իմբէրաթօրը Մէգատտա վէ ինսանիյէթ նամընա «Սիլահլարընըզը թէսլիմ իտինիզ» տէյի վագը օլան թէքլիֆինէ ճէվապէն ժէն. Շիթօսէլ՝ էսկի գահրամանլըզա մոխսուս պիր թարը վէ լիսան իլէ «Կէլին, ալըն» եօլունտա մուզագէլէտէ պուլունմուշ տըր։ Իպթիտա Ճաքոնլըլարը ասքէրլէրինին էօմրիւնիւ սագընտըգլարընտան, աճըզլա թէսլիմէ մէճպուր իթմէք իւզրէ Բօրթ Արթիւրիւ տահա սըզգը սուրէթտէ մուհասէրէ իտէճէքլէրի զանն օլունմուշ իսէ տէ, գատընլարընը վէ չօճուգլարընը տիշարը չըգարըլմասը խուսուսընտա Մարէշալ Օեամանընն իհթարընտան՝ Ճաքոնլըլարընն սապրըսըզլըգլարը վէ գըլըճ իլէ, ամէշ իլէ Բօրթ Արթիւրիւ զապթա գարար վէրմիշ օլտուգլարը անլաշըլմագտա տըր։ Վագտա Ռուս վէ Ֆրանսոյ մէնպալարընտան ալընան խապէրլէրտէ, Ճաքոնլըլարընը քիւլլիյէթլի թէլէֆաթլա կէրի սիրիլմիւքլէրի իշար իտիլմէքտէ իսէ տէ, չուրտը ունուտուլմամալը տըր քի, ամիր. Ալէքսիէվ, սոն բաբօրընտա, հալը հազրընը Ռուսարճա վէխամէթինի պիլտիրմիշ տիր։

Գու բաբօր՝ օգոստ. 13 թարիխլէ եազըլմըշ տըր։ Լաքին մալիմ տիւր քի, օգոստ. 15ատէն պէրի Ճաքոնլըլար սոն ումումի թէքարրուզա պաշլամըշլար տըր։ Բօրթ Արթիւրիւն պուկիւնքի հալինէ տաիր էն պիեատէ նազարը տիգգաթը ճալիպ պիր իսուսուսա չու տըր քի, Բէթրէսպուրգ վէ Մօսկագուա զազէթալարը, չըգան

ՊԱՐԿԱՅԻՆ ԳԻՇԵՐ

— Ինչպես, չաքաղ պատրաստեցիր։

— Ոչ՝ խոսքս ասում եմ, ինչպես ամբողջ գիշեր չեմ քնել։

— Ինչպես չեմ քնել։ Ինչպես չեմ քնել։ Ինչպես չեմ քնել։

մանրատան Տէրիսաատէթէ ավելի իմմիշ տիր։ Թարաֆը հազրէթի Բատիշահէն վէ Պապը Ալիսէն մէմուրիյնի մախսուսէ վէ սէֆարէթին էրքեանը մէմուրիյնի խթիդ-պալէ վէ պէհանը բէսմը խոշամէտիյէ կիթ-միշլէր տիր։

Տիւն, սէֆիրի միւշարիլէյ, Պապը Ալիսէ Սատրազամ հազրէթլէրիյլէ, վէ Խարիճիյէ նազիրը հազրէթլէրինին գո-նաղընատա տախի նազիրը միւշարիլէյ իլէ միւլագաթ իմմիշլէր տիր։

—Շէհրիմիզէ 98 գատար Ամէրիգալը սէյհան կէլմիշ տիր։

—Օսմանլը վէ Պուլկար հուտուտը միւֆէթթիշի ֆէրիգ Համի բաշա՝ Սոֆիա թարիգիյլէ Իսկիւպէ կիթմիշ տիր։

—Հայտար բաշա խաթթնա իշլէմէք իւզրէ ինչա օլունան Պաղտատա նամ վա-բոր, պունատան ագաէմ լիմանը-մրզա կէլ-տիկի կիպի, էվվէլքի կիւն ատ Հալէպ նամ վաբոր կէլմիշ տիր։

—Պէլկրատ Օսմանլը սէֆիրի մէհզու-նէն Տէրիսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Իթալիա սէֆիրի պու կիւն սէֆա-րէթխանէյէ Իթալիա թէպասընը գա-պուլ իմմիշ տիր։

—Եունան հուտուտը միւֆէթթիշի Սէյ-ֆուլլահ բաշա՝ հուտուտ պոեունատաքի գա-բաղօլխանէյէրի թէֆթիշ իմմէք իւզրէ յուլիս 26տա Ալասոնիայա վարել օմուշ տբր։

—Պուլկար էմարէթինին 100 միլիոն ֆր-ռանկլէգ պիր խթիգրաղ ագա խաէճկի բիվաեէթ օլունուեօր։

—Օրտուի Հիւմայուն իշին ճումա իր-թէսի կիւնիւ Սլմանիատան 18 գըթա սէրի աթէլի թոր կէմիրիմիշ տիր։

—Թիւրքիյա սէնէյէ 170,000 լիրա-լըգ մըսըր պուղտայը խարաշ վէ 40,000 լիրալըգ իւրամ խարիկինէն պահոլա, Տէրիսաատէթ Թիճարէթ Օտասը ղազէ-թասը՝ պու մանոուլը զէրրինէ կէրէք Բուլգարի վէ կէրէք Անատոլու վիլա-եէթլէրինէ էհէմմիյէթ վէրիլմէսինի վէ պու սուրէթլէ տիկեր մէմլէքէթլէր իլէ ռէգատկէթ խարիմէսինի թավսիյէ խարեօր։

—Էլեէվմ Գարլսպատ գազըճալարը-նա պուլունան Սըրպիանը Տէրիսաա-տէթ սէֆիրի Մ. Սիմիչին եէրինէ՝ Սըրպիա-նը Բարիզ սէֆիրի սապրգը Մ. Վէնսի-չին թայեին օլունաճաղը Պէլկրատան հա-զըրը տբր։

—Մէսաժբրի Մարիթիմ վաբոր գում-բանիասընը Մարսիլիա բոսֆասը լաղվ ի-տիրմիշ տիր։

—Ըսմի բուխասթը հայիդ օլմայան էճնէպի բիհանդօլարը պիլէթլէրիյլէ բրո-մէնալէրինին, վագը օլան եասաղա գարը

Վէլօսիբէալի, օգուհանլարըմըզճա ան-լաշըլմըշ օլաճաղը վէճհէլ, Մագսիմ սը Քրէյլ իսի։ Մէրգում, իլք կիւնիւ միւս-թանթիգ թարաֆընատան ճէլպ իտիրմիշ օլ-ատուզընը պիլիկի համիսի ժօրժ Սամիւէ-լին օ ագշամը մէյտանա չըգմասըզընը կէօրտիւկիւնատէն, Ամերիյէ նէզարէթինէ կի-տէրէք, իճբաի թանդըգաթ իմմիշ, վէ օ-բատա պուլունան զազէթաճըլարատան, պանքէրին վէ իքի չէրիքինին տէրտէթ իտիրմիշ օլատուզընը խապէր ալմըշ իտի։ Զաթէն պու տիզ ու կիրիֆի քէյֆիեէթի, խուսուսիյլէ այնի վագըթատա մէյտանա չըգան վէ վագը օլան հագըգէթէն բօմ-ալարա մախսուս ահլալ՝ հէր քէսին միւ-քեալէմէսինէ սէրմաեէ օլմահա պաշ-լամըշ օլուպ, իրթէսի կիւն ատ զազէթա-լարըն պու մէսէլէտէն պահս իտէճէքլէրի տէրքեար իտի։

Մագսիմին իլք միւլահազասը՝ ֆիրար իթմէք, Բարիզի թէրք իյլէմէք օլուպ, զիրա գատրն գաշրմաղ վէ թէվգբի իթ-մէք մատատէսինատ քէնտիսինին պաշլըճա իշթիրաքը պուլունաբաղը ճիհէթլէ, պու-նատան սոլահը գօրգմասը թապիի իտի։

Օ պէյալը տոգթօրը, օ ժաղ Կոլէն

օլաճաղընը պու իշէ ատ գարըշարաղ, մատ-մազէյ Լրվասէօր թարաֆընատան միւտաաիի ումումիլիկէ պիր արզուհալ վէրիլէճէկի չիպհէսիզ իտի։

Իմամ, մէմլէքէթինին բօլիսինատէն պիր խայլի մէսաֆէ ուզագլանմասը զարուրի օլուպ, չու գատար քի եալընըզճա մէմ-ալիքի էճնէպիլեէ ֆիրարը՝ գալպինէ բէք ֆէնա թէէսիր իտէճէկի կիպի, սէվմէք-ատ օլատուզը Տինայը տա թէրք իտէպիլմը մի իտի։ Հաթթա պու իշլէրատ օնուն տա հիսէսի օլատուզընատան, վաղթընատա թէհ-լիքէյի պիլտիրէրէք, ֆիրար սուսէսինատ իշպու թէհլիքէ իհթիմալինատէն մէզպու-ռլյի գուրթարմայը տիւշունմէս։ Մամա-ֆինի կէնճ աբուէսին նէզտինատ իյֆա ի-տէճէք պիր մէմուրիեթի ատ վար իտի։

Ժօրժ Սամիւէլ, չօգատան պէրու գա-վանիյնի եատզընէն միթալէա իթմէեէ ա-լըբզ օլան ատամէր կիպի, պիր կիւն պաշընա պիր պէլիեէ կէլէրէք, մէմլէքէ-թինին ատալէթինէ հիսապ վէրմէսի իհթի-մալէն օլատուզընը պիլիր իտի։

Քէնտիսի տախի, քեաֆիէյի սէրսէրիլէր միսիլու տայիմա պիւյիք ֆէլաքէթլերէ հազըր պուլունմագտա իտի։

Եէնէ էօթէտ պէրիտէ սաթըլմասընա տէ-վամ օլունմասը՝ միւթէճասրլարընին ճիւ-զի պիր ճէզաի նազարատէն պաշգա ճէզաեա ուզրատատրգլարընատան իլէրի կէլմէսինէ մէպնի, պունատան պէյալէ պունլարընեէտինա-ատ թաթալանագ բրոմէսլէր իլէ պիլէթ-լերին պէհէրի իչին պիր լիրատան իէչլիրա-յա գատար ճէզաի նազարի ալընմասը, վէ պու կիպիլէրին միճազաթը լազըմ իլէ թէէտիպ իտիլմէսի, վէ մահքէմէլէրէ միւ-բաճաաթ վագբալարընին մահքէմէլերճէ նազարը իթիպարա ալընմասը, վէ մէմնու-օլան պիլէթլէր իլէ բրոմէսլերին թիւրքիա-յա գաթիէն կիրմէսինի մէն իչին մէմու-ռլյինի այիտէսինճէ տիգգաթը լազըմէնին իճրասը գարարկիր օլմուշ տբր։

—Ճումա իրթէսի կիւնիւ Գատրքէօյ իսկէլէսինատ Մ. Թուպինինին 20 ատալը եալըսընատան եանկրն զուհուր իտէրէք, մէզքիւր եալը էշեասընին պիր գբսմը իլէ պիրլիքատ եանմըշ տբր։ Իշպու պինա պոեալանմագտա օլմասբյա, իչինատէքի ամէլէնին տիգգաթսրզլրզընատան մէզքիւր հարիգ զուհուր իթմիշ տիր։ Պինա 48,000 ֆրանգա վէ էշեասը 15,000 ֆրանգա սի-կուրթալը իմիշ։

—Գոնեատա խալը թիճճարը Սպարթա-լը Պեարոս էֆֆենտինէ իմզասրզ լումճա պիր մէքթուպ պրագըլարագ, 100 լիրա իսթէնիլմիշ տիր։ Պեարոս էֆ. քէյ-ֆիեէթի հիքիմէթէ խապէր վէրմիշ վէ թէատպիրի լազըմէ իթթիխաղ իտիլէրէք էիզոր իտինատ պիրի՝ իշար օլունան վա-գբթատա մահէլլի մուայեէնէ բարայը ալմա-եա կիթտիկինատ, ատերտէթ իտիլմիշ տիր։

—Կէյպիզէնին պիր քէօյիւնատ 11 եաշ-լարընատա իքի Իսլամ գըզը մագթուլէն պուլունմուշ տբր։ Պիչարէյէրին ըրզ-լարընա կէչիլտիքատէն ոնրա, ճինայէթի կիզլէմէք իւզրէ, ճանիլէր՝ պիչարէյէրի թէլեֆ իթմիշլէր տիր։ Տէօրթ Իսլամ մաղ-նուն օլարագ ատրատսի իտիլմիշլէր տիր։

—Դարաֆէրիէտ տախի 9 եաշընատա տիկեր պիր Իսլամ գըզը՝ խանէսի գարու-սընատա օյնարքէն, պիր գաչ հաշարի թա-րաֆընատան աշըրըլմըշ վէ մէրամը ֆասու-լէրինին իճրասընատան սոնրա թէլեֆ իտիլ-միշ տիր։ Իրթէսի կիւն պիչարէյին նաշը պիր պօսթանատա պուլունմըշ վէ պոսթան-ճը տէրտէսի օլունմուշ տբր։

—Զբգան բաղա իրթէսի կիւնիւ Իզմիրատ վէ Սիսամատա եէնիտէն չիատէթի զէլզէ-լէ վուգու պուլմըշ տբր։ Սիսամատա մատ-տի պիր խայլի մաղարրաթ օլմուշ տբր։

—Տիւն սապահ, Բանկալթատէ Պայըր սոգաղընատա եանկրն զուհուր իտիպ, 10 էվ եանմըշ տբր։

Իմամ մահուտ Լրվասէօր իչինէն տօ-լայը միւսթանթիգին նէզտինէ չալըրլմասը քէնտիսինի՝ սիւչբը էնտիչէ իթմէմէսիյլէ պէրապէր, էվվէլճէ պաղը թէէտապիրի ի-թիեաթէ իթթիխաղընատան տա՝կէրի տուր-մագ իսթէմէմտի։ Հաքիմլէրէ թէմամիյլէ կիւվէնէպիլմը՝ մի իտի։

Շէօյլէ քի քէնտինճէ ֆարգը մուհալ օ-լարագ, չայէտ ալէյհինատ պիր տաքսի հալ վուգու պուլուր իսէ, գըզը իչին Մագսիմ տբ Քրէյլէ իւչ եիւզ պին ֆրանգ թէսլիմ իթտի։

Եալընըզ ալչագ քիմսէլէր տիր քի, քէնտիլէրինի տիկկրլէրինէ գարշը թանթը թէէմինէ ալմահը պիլիրլէր։

Հէր նէ իսէ, ավ պէքճիսի՝ տիւչէսին քէնտիսինի պէքլէմէքատ օլտուզը խապէ-ռինի տը Քրէյլէ կէօթիւրմէսինատէն սոնրա, Տինա ֆէվզէլատ էնտիչէ իչինատ գալըպ, վէխիմ պիր վագբա օլտուզընը հիսա իտէ-ռէք, սոնճագ պիր կիճէլիք կիսէպիլտի, վէ Մագսիմի գապու իթմէք իւզրէ գըզ-լըգ պաղչէեէ էնտի։

Տինա, տը Քրէյլին ալթիսթ պիր հալ իլէ պաղչէեէ կիրտիկինի կէօրտիկինատ, պիր ագ չիտաէթլիճէ,

---

ՎԻԵՆՆԱ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՄԷՔԹԷՊԻ

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ԲԱՆԿԱԼԻՏԷ

48 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷԻ ՏԷՎՐԻԼ

ՄԷՔԹԷՊԻՄԻԶ 1904 սեպտեմ. 1/14ում քիւչատա օլունաճագ տբր։

ՄԷՔԹԷՊԻՄԻԶՏԷ՝ իհթիեաճաթը հա-զըրլէէ թէվֆիգէն թանզիմ օլունմըշ չիմ-տիքի իքինճի տէրէճէ մէքթէպլէր école secondaire moderne Réalschule) բրօկրա-մը թաթպիգ վէ իճրա օլունուր։

ԷԼՍԻՆԷ.— Էրմէնիճէ, թիւրքճէ, ֆր-ռանսըզճա, ալմանճա, ինկիլիզճէ։

ԻԼՈՒՄ.— Մաթէմաթիք, չիմի, թա-ռիխի թապիի, թարիխ (պունլար ֆրան-սըզ վէ ալման լիսանլարըյա թէարիս օ-լունուր)։ Ճողրաֆիաի թիճճարի, իլմը հիսապ, միւքեաթէպէ (ալմանճա, ֆրան-սըզճա վէ ինկիլիզճէ)։

ՄՈՒԱԼԻՄԼԷՐ.— Տախիլի վէ խարի-ճի 20 գատար մուալլիմլէր իճրաի թէա-ռիսաթ խէճճէքլէր տիր։

Եէնի կէլէճէք չակիրատան օգոս 16ատան իթիպարէն գապուլ օլունմասա իպթիտար օլունաճագ տբր։

Միւտիրի մէքթէպ

Հ. ԳԱԲՐԻԷԼ Ե. Վ. ՄԷՆԷՎԻՇԵԱՆ

3—20

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԴԱՍԸ

1898 սէնէսի 100ում 4 ֆայիզլի Գոնսոլիտ թանվիլաթընը 1898 սեպտ. այրնատա վա-ռէսի խիթամ պուլան 17 նոմէրօլու գու-բանլարընին պէհէլի թանսիլ օլունմագ իւզ-րէ, 1904 օգոստ. 31)13 սեպտեմբերէ գա-տար իրայէ օլունմատընը թագտիրում հիս-քիմմիզ ատա օլունաճաղը՝ թանվիլաթը մէզքիւրէ համիլէրինէ իլան օլունուր։

Տէրիսաատէթ 13 օգոս. 1904 3—8

ՄԱՔՈԱԱՄԸԶ ԻԼԱՆԸ

Մաթպաամրզատա, էրմէնիճէ, թիւրք-ճէ, ֆրանսըզճա քիթապ, բիսալէ, պէ-հանամէ վէ հէր տիւրլիւ իլանաթ իլէ, տիյիւն վէ ճէնազէ պիլէթլէրի, բօլիցա, գարթ ա՝ատարէս վէ հէր լիսանատան գարթ-ատ վիզիթլէր վէ սաիրէ թապ օլունուր։ Սիքարըշաթընի մաթլուպ սուրէթատ իճրա-սը իչին ինթիմամ վէ տիգգաթ էքսիք օլ-մայըզ, վագթ ու զէմանըյլա տա թէսլիմ իտիլիր։

Մաթպաամրզ, կիճէ սապահա գատար վէ քաղար վէ եօրթու կիւնլէրի տաիմա աչըգ տբր։

ՏՕԿԹՕՐ Բ. ԷՄԻՐԶԷ

Միլլէթիմիզ վէ մէմլէքէթիմիզ սթըպ-պայը հազրզ սաբնատան Տբ. Բ. Էմիրզէ էֆ., պու քէրրէ չէհրիմիզատ իդամէթ իթմէք իւզրէ, Պէյօղլունատա Պէյօղիւք Բարմագ-զաբուտա 16 նուամէրօլը խանէատ թէէսիս-սի մէսքէն իթմիշ տիր։

Միւսաիլէյէ էֆ.՝ բէք չօգ սէնէլէր Բա-ռիզատ իքամալը թահսիլ իթտիկի կիպի, 15 սէնէտէն պէրի իճրաի թէպապէթլէ իշթի-ղալ իտիպ, սէնատաթընատա քէսպը մէլէքէ վէ չէհրէթ իլէմիշ տիր։ Քէնտիսի էպէ-լիքատ վէ զատըն խասթալըգլարընատա իխ-թիսաս բէյատա իթմէսիյլէ պէրապէր, ասա-պի վէ էմրազը բուհիյէյէ այիտ օլան հէր նէվի իլէ վէ իհթիրնագը բահմատէն հուսուսէ կէլէն ֆէլճ վէ պունա միւսաիլ խասթա-լըգլարը պիր ուսուլը ճէտիտլէ թէտավի իթմէքատ տիր։

Պունատան մատա քէմիք վէ ասի սը-բաճա խասթալըգլարընը ամէլեաթսըզ եէ-նի պիր ուսուլ իլէ եէրի պէլլի օլմազսըզընի թէտավի իթմէքատէ տիր։

Տբ. Էմիրզէ էֆ.՝ Պէյօղիւք Բարմագ-զաբուտա 16 նուամէրօլը խանէատէ պուլու-նուպ, միւբաճաաթ իտէն խասթակեանը հէր կիւն քաղարլարատան մատա էօյլէտէն սոնրա ատաթ 1 ատէն 4 է գատար գապուլ իթտիկի կիպի, միւհթաճիյնի տախի՝ ճումա կիւնլէրի մէճճանէն մուայեէնէ վէ թէտավի իթմէքատէ տիր։ 6—15

ԳԱԼԱԹԱ ԳՕՐՍԱՍԸ

	Ղ.	Բր.
Թէվֆիտ խիլմիշ էսն. ուսմանի	93	32
Բուամէլի չրմէնտֆէրի ֆր.	121	5
Թահվիլաթը միւմթազէի Օսմ.	505	
Օսմ. պանդասը սէնէտաթը	571	
Տէվլէթի Ալիէ Բէյի	38	3
Օսմ. Սիկրթ. չիրքէթի Լ. Օ.	4	17—
Բէյի ագսիոնու	16	05
Տէրիս. Թրանէյ գուբ.	6	
» » թահվ ֆր.	492	
Տէրիսաատէթ Բրնթըմ	512	

ԱԴԶԷԼԲԷՆ ՅԻԵԱԹ.

Օսմ. լիրասը 100 ղ.-տան	Ղ.	Բր
Պէնազ մէճիտիէ ֆարզը	108	11
Մէթալիք	103	20
Բօլ	89	20
Ֆրանսիզ ալթնը	87	
Ինկիլիզ լիրասը	109	32
Դրամից	51	5
Գարպոն զայմէսի	8	69

Սահիպի իմթիեազ վէ մէսուլը զազէթա

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ

— Նէ՞ վար տբր, նէ՞ օլտու, տէյի սորտու։

Տը Քրէյլ՝ իչի մուխթասարէն անլաթ-ար։ Տինա, պիլա թէրէտտիւտ գարար վէ-բէն գատընլարատան օլմասբյա,

— Կէլտիկինիզէ թէչէքքիւր իտէրիմ, էվվէթ։ հագգընըզ վար տբր. թալիիմիզ սէօնտիւ։ Թէհատ ալթընատա պուլունսա-եօրուզ. հէր հալտէ գաչմագ լազըմ տբր, տէյտի։

— Տի՛նա, չունու սիզէ թէէմին իթմէ-եէ հաճէթ կէօրմէմ քի, պու տագբգա-տան իթթիպարէն էօմրիւմ սիզին տիր. էօ-լիւմիմէ գատար սիզի հէր չէյէ, հէր քէ-սէ գարշը միւսաֆաա իտէճէյիմ։

Պատէհու Մագսիմ, իլավէթէն,

— Ալընըզ, Մ. Ժօրժ Սամիւէլ՝ քէնտի-սինէ պիր ֆէլաքէթ վուգուսինատ, սիզէ թէսլիմ իթմէք իւզրէ պու իւչ եիւզ պին ֆրանգը տիւն պանա վէրտի, տէյի պէհան իյլէտի։

— Պիչարէ՝ բէյէր, պէնի նէ՞ գատա սէվիեօր... էն ֆէնա տագբգասընատա պի-լէ պէնի տիչիւնիւեօր...։

(Ցեվամ)